

ایران با خودکفایی ۶۰ درصدی
چهارمین تولیدکننده بزرگ
حبوبات است؛

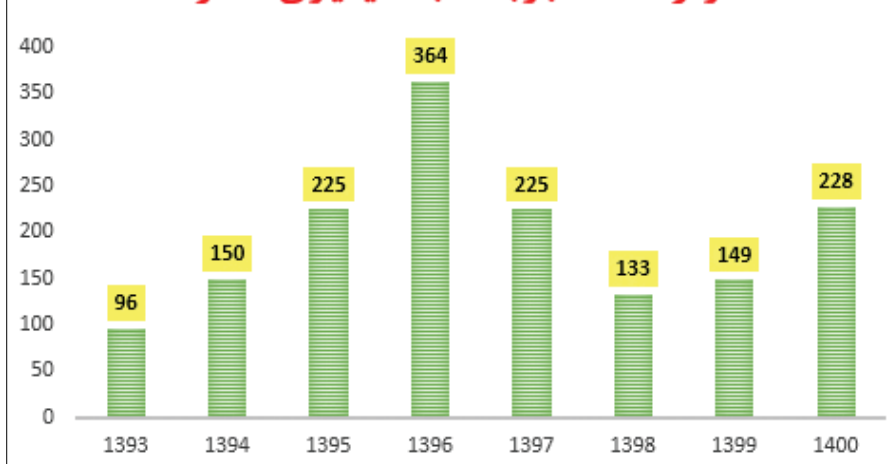
افزایش تولید حبوبات با توسعه دیمزارها

حبوبات از منابع مهم پروتئین گیاهی بوده که در اکثر غذاهای مردم بخصوص اقشار کم‌درآمد مورد استفاده قرار می‌گیرد. ریشه حبوبات به لحاظ تثبیت ازت هوا در خاک، جایگاه خاصی در تناوب زراعی آن با سایر محصولات زراعی از جمله غلات دارا است.

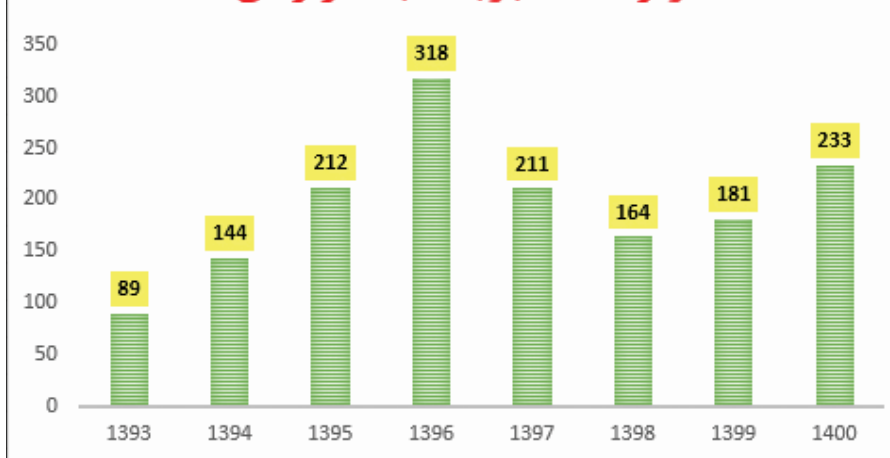
۱/۱ میلیون هکتار از اراضی کشاورزی کشور زیرکشت حبوبات قرار گرفته است که می‌توان گفت ۴/۱۰ درصد سطح زیرکشت اراضی کشاورزی را به خود اختصاص می‌دهد.

از این میزان ۸۷ درصد سطح زیرکشت حبوبات در کشور متعلق به دو گیاه نخود و عدس است، به طوری که سطح زیرکشت نخود و عدس در کشورمان به ترتیب ۷۵۱ و ۲۶۱ هزار هکتار است، به همین دلیل می‌توان گفت ایران از لحاظ کشت حبوبات در جایگاه چهارم جهان ایستاده است. ۹۵ و ۹۲ درصد سطح زیرکشت نخود و عدس در ایران در شرایط دیم کشت می‌شود. عملکرد گیاه نخود و عدس به ترتیب حدود ۳۵۸ و ۳۹۹ کیلوگرم در هکتار است که نسبت به میانگین عملکرد جهانی و کشورهای مهم تولیدکننده نخود و عدس بسیار پایین و کمتر از نصف میانگین جهانی است. اما به صورت کلی باید گفت طبق برنامه‌ای ۱۰ ساله و از سال ۱۳۹۴ تا افق ۱۴۰۴ قرار بود کشورمان در برخی از حبوبات به مثابه ۷ محصول دیگر کشاورزی به خودکفایی برسد. این در حالی است که با برنامه‌های نامناسب دولتی طی سالیان گذشته و عدم حمایت‌های کافی از کشاورزان نه تنها کشور در این محصولات خودکفا نشد، بلکه با توجه به تحریم‌های گسترده کشور و نوسانات ارزی از یک سو و همچنین افزایش مصرف واردات این محصولات به کشور از سوی دیگر، سبب ارزیابی گسترده‌ای در کشور شد. ایران هم‌اکنون در بسیاری از محصولات مانند عدس و ماش نیازمند واردات است و تنها در محصولاتی مانند لوبیا قرمز و نخود به میزان قابل قبولی تولید داشته است. به همین دلیل عمده‌ای از کشورهای اتیوپی و استرالیا نخود، از قزاقستان انواع لوبیا و دیگر حبوبات نیز از کشورهای قرقیزستان، ترکیه، ازبکستان و چین وارد می‌شود. از طرف دیگر ایران واردکننده عمده عدس از کانادا و روسیه، نخود از ترکیه، آرنانتین و اتیوپی، لوبیا از قرقیزستان و چین است. کارشناسان بخش کشاورزی معتقدند به دلیل سیاست‌های اشتباه وزارت جهاد کشاورزی در دولت دوازدهم، روند فعلی افزایش قیمت شدید حبوبات در بازار صورت گرفته و در واقع دولت سیزدهم نتوان سیاست‌های نادرست دولت قبل را پس می‌دهد. نزدیک به ۴۰ درصد مصرف حبوبات

واردات حبوبات به میلیون دلار

واردات حبوبات به هزار تن

تا ۷۵۰ هزار تن برشمرد و گفت: سال گذشته (۱۴۰۰) نزدیک به ۵۰۰ هزار تن تولید داشتیم که براساس آمار گمرک جمهوری اسلامی ایران حدود ۱۹۴ هزار تن انواع حبوبات وارد شد، البته بخشی از ذخایر سال ۹۹ نیز به بازار تزریق شد. به گفته وی، طبق آمارها در سال ۹۹ نزدیک به ۸۶ هزار تن حبوبات از خارج کشور وارد شده بود. با این حال دولت سیزدهم و وزارت جهاد کشاورزی در تلاش هستند با اتخاذ سیاست‌های حمایتی از کشاورزان، زمینه افزایش تولید بسیاری از حبوبات را فراهم کنند تا شاهد کاهش واردات در کشورمان طی سال‌های آینده باشیم، به طوری که با توجه به توسعه دیمزارها و نگاه ویژه وزارت جهاد کشاورزی به تولید محصولات کشاورزی، از این طریق بدون شک شاهد افزایش میزان خودکفایی حبوبات طی سالیان آینده خواهیم بود.

کشور از طریق واردات تأمین شده و ۶۰ درصد حبوبات مصرفی در استان‌های کشور تولید می‌شود که این حبوبات عمدتاً به مصرف داخل می‌رسد و فقط نخود کشورمان صادر می‌شود. به همین دلیل همواره شاهد آن هستیم با توجه به فصل برداشت، قیمت این محصول در بازارهای جهانی با نوساناتی روبه‌رو می‌شود. از طرف دیگر گرانی حبوبات موجود در بازار عمدتاً به دلیل خشکسالی در کشورهای صادرکننده حبوبات به ایران و افزایش قیمت جهانی این محصولات صورت گرفته، به همین دلیل هزینه واردات و ارز اختصاص داده شده به حبوبات با افزایش محسوسی روبه‌رو بوده است.

واردات سالیانه حدود ۲۰۰ هزار تن حبوبات

سید عبدی افتخاری، دبیر انجمن حبوبات ایران، نیاز سالیانه کشور به حبوبات را بین ۷۰۰

ویژه‌نامه

ایران

شهریور ۱۴۰۱